

La Escena Catalana

Redacció y Administració: Plassa del Pi, 5, Barcelona.

PREU: 15 CÉNTIMS.

TEATRE CATALÀ (PRINCIPAL)

De fotografia Amadeo.

la' eminent actriu Marguerida Xirgu, en la comedia MIQUETA Y SA MARE

QUINT FOLLETÍ DE LA COMEDIA EN TRES ACTES **MIQUETA Y SA MARE**

Un glossari den Rusiñol

El nostre estimadíssim confrare *L'Esquella de la Torratxa* publicava dies endarrera un *Glossari* —

firmat per en Xarau (Santiago Rusiñol) que aludia a la nostre modesta casa en termes en estrém grats y honorífichs pera nosaltres.

Per admiració al mestre insigne y al amich entra-

nyable y per la nota de simpatia que's desprèn de dit treball envers aquella part nombrosa dels nostres favoreixedors que du quelcom d'ilusionada en el mirar, ens sentim obligats a transcriure l'esmentat glossari y a fer pública protesta del nostre agrahiment y del ab que aquells rebràn les encoratjadores paraules del Mestre.

UN RECÓ TÍPICH

En un recó de la Plassa del Pi, davant de la vella fatxada voltada de cases negres y sota uns plàtanes que s'enfilen pera cercar la llum damunt dels terrats; en un d'aquells racons ombríus de l'antiga Barcelona, entremitj d'un munt de botigues y botiguetes d'aquelles que sembla que 'ls amos, més que vendrehi, s'hi entretinguin, o que hi juguïn a cou-dinar, hi ha una tenda pintada de nou, ab els vidres plens de comedies.

A dintre no hi ha més que papers, papers pels prestatges, papers per terra, papers pel sostre, papers per tots els racons. De primer podeu caminar quatre passes a peu dret, després vos teniu d'ajupir pera entrar en una altre saleta, després arronsarvos, y per fi agenollarvos, y si voleu arribar al cap-d'avall, quasi's pot dir que teniu d'ajeureushi. En cosa de vint pams quadrats hi ha despatx, menjador, impremta, escriptori, golfes, desvans, soterrani, oficines, y lloch pera 'ls papers y pera 'ls que hi viuen quan els papers els ho permeten.

Ab tot y ser tant petit, aixis que haveu passat la porta encara hi ha lloch pera una cosa que hos omple de satisfacció; encara hi ha lloch pera l'alegría. Vos surt a rebre un home afeitat, y encare no heu obert la boca, ell ja ha obert algun acudit y ha desplegat alguna rialla. Vos venen a rebre tres infants, que corren pel mitj dels papers, y vos ve a rebre, més que ningú y més que rès, un aire sanitos que surt de tots aquells recons y vos fa tant estrany, pero tant estrany, que, en mitj de tants pilots de llibres, avuy que l'austeritat està fent tantes malifetes a la pobre lletra del motllo, ne pugui brotar la joya, que un no pot menós d'aixamplar el cor y dir:—Alabat sigui Déu que trobo un recó ple de papers que no fan plorar les criatures.

Es clar que 'ls llibres son comedies, que'l home afaitat es en Bonavía, y que en aquells vint pams de botiga s'hi fa *La Escena Catalana*, y esclar que allí es un dels asils ahont

encara la negror no s'hi ha pogut enquistar, ni el filosof hi ha fet estragos, ni el pessimisme hi ha pogut seure, ni els mal-carats hi han trobat assiento. Aquell recó es pera vendre comedies, y els que hi van ja se n'han fet càrrech, y a l'entrar allí's deixen a la porta els mals pensament y les cabories, perquè com que la botiga es tant petita y tant esquifida, si volgués entrar la tristor treuria el lloch pera lo altre y això, ni el bon Bonavía, ni els infants, ni nosaltres, y ni els llibres ho podriem consentir, y el que allí entrés ab mals posats se'l treuria a cops de comedies.

Pe aquell recó tant complicat se pot dir que hi han anat passant tots els autors de la nostra terra y tots els actors dels nostres teatres. En aquell forn de coure idees se saben, quasi abans de neixer, com seràn els infants dramàtics abans que 'ls portin a les taules. Allí hi van les llevadores, els padrins, els pares, els parents, y en aquella pica d'aigua beneita's bateigen moltes comedies, se'ls treuen els bolquers y se'ls diu: «Camina»; en aquell rusch y casa d'informes se sab, abans que en lloch més, els comedians que estant disgustats pels papers que voldrien tenir y que sempre van a parar a «l'altre», les còmiques que tenen amors mal correspostos o ben agrats; els planys de les hores de feynes y les poques hores de cobrar; la roba que duhen y ahont la compren, y tantes xafardaries com porta l'art de fer comedies, que si per fòra són molt vistoses, si's mira el daurat dels trajos sempre s'hi vèu alguna unglada.

Tots aquets hi van, an aquell forn, però els més interessants, per ser els més desconeguts per la majoria del públich, son l'estol d'aficionats que hi arriben dels pobles de fòra. Allí galants baixats de montanya que deixen la gorra y la manta pera posarse trusa o dalmàtica; allí joves plens d'ilusions, que treballen de dia y de nit, al mitj de l'oli de les màquines, pera vestirse el diumenge de conde, y deixar la prosa y parlar en vers; allí juntes de cassino, que organisen una vetllada pera dur molla espiritual als que no menjén més que crostes; y allí les dues dames del bolo, sirenes molt pobres, quasi sempre, però que van a fer de reynes als poblets de cases de suro, y per un moment a la vida duhen un xich de claror, d'esperansa y de bona-nova als homes tristos dels terrossos.

Aquestes colles d'aficionats que van a casa d'en Bonavía y s'entaforen per aquelles sales, duhen quelcom d'ilusionats en el mirar y en la paraula, que no ho tenen els altres que baixen dels cims aspres de la montanya. Son l'exercit de salvació del nostre Teatre Català. Passi el que passi an el seu poble, que mani en Pau o que mani Pere, que pugin els blancs o els negres, ells els deixen rosegar-se an els seus cassinos y cassinets, y ab mires més altes y més belles, semblen unes quantes flors en aquells camps de rostoll. Per ells, encare sab el poble que hi ha un desitj que se'n diu «art»; per ells se sab que no tot son «odis», ni lluites ni caciquets, ni acaparadors de masses; per ells se sab que l'home no es bestia, per ells que hi han certes obres que no's tenen de fer a les fosques, com les del cinematograf, y ells tenen pit pera soportar, no sols les hores d'ensaig, robades al seu treball, sinó les burles dels homes serios, que troben que la comedia no es al teatre ahont s'ha de fer, sinó a casa, al club, al municipi.

Si hi ha un moment que defalleixen, prenen el tren... y a cà'n Bonavía. Seuen (si poden), senten rialles, y veuen que allò que ells somien es digne de somiarse y se n'entornen esperansats, y l'endemà, al cassino de fòra, les noyes estan més hermoses y els joves som més valents, perquè ha passat el vent de l'art a donarlos ilusionaria.

XARAU

Estrenes de la Setmana

ROMEA
Les alegres comares de Windsor.—Comedia en cinch actes y vintidós quadros de Guillellem Shakespeare, arranjada al català en quatre actes y vuyt quadros, per Joseph Carner.

Els cartells del Teatre Romea

havien anunciat aquesta estrena pera'l divendres 27 de Janer prop-passat, però per causes agenes a la voluntat de l'Empresa s'apassà pera'l divendres següent; més arrivà el 3 de Febrer y un nou aplassament vingué a suspendre la presentació de *Les alegres comares del senyor Carner*, y ja no per causes agenes ni propies a la voluntat de l'Empresa, sinó perquè l'Empresa havia agotat la voluntat completament.

Per fi a empentes y tomballons—y poques vegades s'emplea ab tanta justesa la frase—*Les alegres comares del senyor Carner* varen debutar el dilluns passat al Romea.

De l'obra d'en Shakespeare no'n dirèm ni una paraula, en primer lloch, perquè ja fa molts anys que varen descobrirla; en segon, perquè ni que així no fos no'ns sentiríem cridats a fer el descobriment, y en últim terme perquè no té gran cosa que veure ab la que tinguerem que veure y sentir nosaltres.

Per lo que's refereix a l'interpretació, opinèm que si'ls actors haguessin pogut estudiar y ensajar l'obra... l'haurien sabut més.

—Això tampoch es dir res—m'objectarà qualche inquiet.

Conformes, senyor meu, y que'l cel li conservi la vista. Però perquè no tot siguin evasives, parlarèm de la presentació escènica y de l'arranjament, procurant dirigir tots els nostres rahonaments al test que fins are havíem tractat d'evitar.

Suposant que al Romea hi hagi un director d'escena—suposició que no'ns sembla tan aventurada com això—cal advertirli que si'l xaronisme endèmich ens té acostumats a veure els tipos més anacrònichs sobre les taules, fins ara no havia arribat a l'extrèm de barrejar tres èpoques en una y de presentar sense pel a la cara a tots els personatges d'una comedia que se suposa viscuda entre gent burgesa y en una època en que 'l tet de anar afeitat de cara era un estigma de villania. ¡Y ara si que l'inquiet lector no dira que fugim d'estudi! Finalment, concretantnos a la traducció o arranjament o irreverencia del senyor Carner, dirèm:

Primer: Que jo soch encantat de veure, per ma fè, com se poden traduhir obres que han sigut produhides en un idioma completament ignorat pel traductor,

Segon: Que en una comedia que passi entre anglesos de l'any segon del sigle XVII no's pot fer dir a un personatge: *Pagant Sant Pere canta*; ni es licit que un altre ponderi *l'oro y el moro*, ni es prudent que s'hi anomenin els mitjons,—prenda que en Peyo ha vist sorgir... del no res.

Tercer: Que no està bé el títol castellà si be es veritat que hauria estat pitxor el francès y

Quart: Que pera adaptar a les condicions dels nostres teatres y als gustos dels nostres públichs una obra com la que'ns ocupa, cal conèixer a fons l'obra adaptada, al nostre públich y al teatre en general.

Y ara, senyor Carner, si li sembla, pot continuar escudantse ab la seva superioritat culterana pera menyspreuar els nostres punts de vista y el de l'irònich públich congregat el dilluns passat al Teatre Romea, y repetir lo del desgraciat monologuista de Zazà.

—¡Imbècils!... ¡Acaben de xiular a en Victor Hugo!

ATENEU OBRER DEL DISTRICTE II

Entre gitanos.—Escenes còmiques per Juli Vallmitjana.

Es una pessa digne pariones de les demés produccions teatrals del autor d'*Els Zin-Calós*.

En Vallmitjana, al escriure *Entre gitanos*, no ho feu ab l'intenció de portarho a les taules, y n'es bona proba el haberse publicat com sencill article literari en un de nostres diaris polítics. Mes, al llegirlo, en Boquet se'n va enamorar, va demanar permís pera posarlo graficament y hem pogut apreciar que es un perfecte quadro escènich, que reuneix excelents condicions pera que el públich s'hi quedi embabiecat al sentir aquell dadasall de agudeses y frases del *tecnicisme* de les típiques figures que juguen l'acció.

Aquets tipos, encarregats als senyor Boquet, Grau y Fàbregas, foren interpretats deliciosamet, per lo que's conquistaren bons aplausos.

L'autor senyor Vallmitjana, qui assistí a l'estrena, fou colurosament festejat pel públich.

Nostre enhorabona a tots.

Les dents del oncle.—Comedia en un acte, de Emili Sala y Vidal.

Es un bonich passatemps que posa de relleu l'humorisme del autor de *Resurrecció!* Ja el senyor Sala, en altres ocasions ens ho havia mostrat que sab conjuminar escenes gracioses.

Els actors varen interpretarho bé y el públich va restar molt satisfet.

Y nosaltres, també.

CIRCOL DE SANS

Diumenge passat tocà'l torn a la preciosa comedia francesa *Miqueta y sa Mare*, adaptada al català pel distingit escriptor Salvador Vilaregut.

Hi havia una verdadera espectació pera conèixer l'obra, insistència que's manifestà ja de bell entuvi ab la congregació del auditori més nombrosissim y selecte de la barriada.

En l'execució de tant hermosa comedia, pot ben apuntarse que hi estigueren perfectissimament correctes tots els artistes qu'hi prengueren part, en especial, les actrius senyores Xirgu y Morera, quina tònica dels personatjes que interpretaren els hi es encaixadissima, poguenthi mostrar galanament ses facultats de gran artista; lo mateix que les acompanyantes que les secundaren senyores Vendrell, Soto, Roldan, Prunell y Ferrandiz, que ab la seva soltura y distinció's portaren dignament.

Y no menys entusiastes y distingits se mostraren els actors, senyors Guitart, Viñas y Vives, quina elegancia de figura y conceptes, feva parella ab el seu treball excelent; ajudantlos els actors senyors Daroqui, Sirvent, Delhom, Ortin, Capdevila (F.) y Ferrandiz, quina inteligencia es de sobres coneguda en aquesta mena d'obres.

Al finals d'acte, el públich esclatà tot seguit ab sorollosos aplausos, premiant, els mèrits de l'obra y els seus interpretes. Bona part d'elogis y aplaudiments, foren pel traductor senyor Vilaregut que a vives instancies del *respectable*, sortí a les taules recullint una merescuda ovació.

L'episodi dramàtic del conegut autor J. Burgas, *Jordi Erin*, fou interpretat pels actors senyors Delhom y Viñas; y en bona fé que no podia demanarse una mellor execució. Elegancia, perfecció, matís, entusiasme; tot quan se requeria fou verameat esposat pel senyor Delhom en tant preciosa obreta, fent gala del seu talent lo mateix qu'el seu acompanyant senyor Viñas ab la seva naturalitat y descreció habituals.

L'autor també fou demanat a les taules y en Burgas saludà efusivament.

PRINCIPAL

S'ha estrenat en aquest teatre l'arranjament d'en Franqueza, *El testament de la tia*. La Xirgu hi està graciosissima.

S'ha reproduhit *Andronica*, del gran Guimerà, y continua fentse a diari *Els Zin-Calós*, d'en Vallmitjana.

S'enseja la nova obra d'Artís, *A cor distret sagetes noves*, y la d'en Franqueza *La pesca dels llagostins*, y s'ha repartit una comedia d'en Teodor Baró.

ROMEA

La nova Empresa Gio!-Jaumeandreu tampoch s'ha pogut salvar del naufragi, per lo que va retirarse modestament pel foro, dreta, després de dirigir el timó cap a distints punts.

S'ha estrenat la traducció o lo que siga, d'una obra del mestre dramaturch anglés, y s'han tancat les portes, quedant lliures de compromís els arrendataris, l'empresari y la companyia.

Avuy no tenim temps pera fer comentaris. Ja'n parlarem ab calma.

Centre de Ntra. Sra. de la Mercè

Baix la direcció del senyor Calvo, va representarse el diumenge a la tarde el drama *Com les olives*, que fou un èxit pel quadro dramàtic d'aquest Centre. En Calvo, en Trull y en Puntí, varen ser els hèroes y com a tals foren obsequiats. La direcció artística d'en Pere Trull, encertada.

Agrupació Rellu (La Granota)

El cor del poble, diumenge al vespre, fou l'obra que posà en escena aquesta agrupació.

Fa un quant temps aquesta agrupació ens presentava uns conjunts que causaven l'admiració dels concurrents a dita Societat y tot de cop, desde la passada funció que representaren *La Tosca*, hem vist que en comptes d'anar endavant, es van endarrerint, y la vritat, nosaltres no podem estar callats devant d'un cambi en perjudici d'ells y quin motiu ignorèm a que atribuirlo.

El cor del poble, fou presentat ab defectes y desempenyat malament, perque van dirse coses, que, francament, no es poden tolerar més que a novells.

Y per no dirhi més, dirèm que té la paraula el director senyor Figuerola y esperarem l'altre funció per acabar de fer nostres comentaris.

Chors d'en Clavé

El dissapte, el jove apuntador Joan Alsó, celebrà la funció de benefici, posant en escena *Maria Rosa*.

L'obra no sortí com debía y com esperavem dels estudiosos aficionats de l'agrupació «Foch nou», donchs cap d'ells mereix l'atenció de ressenyarlo.

Esperèm un'altre obra y els desitjem més sort.

La Granota

El quadro que dirigeix en Baldomer Cunillé, posà en escena el dissapte al vespre el drama *El cor del poble*. L'execució, excluhint la senyora Vidal y el director, fou pessima, notantshi a més de la manca d'ensajios l'estar *vert* d'estudi y això casi es imperdonable.

Seguidament y com si no n'haguessim tingut prou ab una, el senyor Navarra ens fa un'altre, presentantse a fer el *Mestre Olaguer*, ab una dallonses... que ja, ja y lo que més ens empipà fou lo que deya el programa.

En la passada funció, que feren *L'heroe*, els deyem que teniem ganes de parlar extensament dels elements que com posen la companyia, però si continuen fentho aixís no donaràn lloch més que a censures.

Círcol Moral Instructiu de Hostafranchs

Diumenge passat van posar en escena l'hermós drama de l'Ignasi Iglesias *El cor del poble*, baix la encertada direcció del conegut aficionat en Francech Grau, y fent tota una «Madrona» l'estudiosa actriu senyora Papell y lo mateix podem dir del senyor Fàbregas «Boira»; els senyors Marxach (A.), y Torres bé; en Salas naturalissim, com el director senyor Grau qu'estigué encaixat. En tots es actes foren sorollosament aplaudits obligant aixecar el teló diferents vegades.

Després se jugà ab molta fortuna la xistosa pessa *Les dents del oncle*, lluinthi ses facultats còmiques els senyors Penollosa, Grau, Sales y Fàbregas, qui feu una veritable creació de son difícil paper.

La Escena Catalana

Essent aquesta societat d'un marcat color social li donem la més coral enhorabona per haver romput la rutina de representar obres sense dama. fent en algunes veritables honors que, d'avuy en devant hi ha l'precedent de que no sucseixi més.

L' Artesà

Diumenge passat tingué lloch la representació de la comedia en dos actes de Emili Sala, *Un punt de home*. Hi prengueren part les senyores Cama y Perramon y els senyors Puig (P.), Dominguez y Domenech. El públich quedà satisfet.

Foment Andresense (Sant Andreu)

El dia 2 se representà per la companyia que dirigeix l' Antoni Piera, la comedia *¡Dones!* que sortí bastant arredonida. Feren bona execució les senyores Panadés, Pallardó y la senyoreta Morera y els senyors Riera, Vila, Llano y Ferrero.

Ateneu Obrer del districte segon

Vetlla quasi de diàlechs era la del diumenge passat y per cert que va resultar del tot agradosa, comensant per la pessa *Boirina de sol* d'en Graells Castells, que jugaren ab tota naturalitat l' Alfons Marxuach y la senyoreta Duràn; siguié cridat l' autor y sortí a les taules. Seguí el diàlech d'en Vallmitjana *Els Jambus*, aquest quadro de bordeil tant digué d'esser estudiat y que feren a maravella les senyores Papell y Lázaro, aixís com també el senyor Boquet. En tercer lloch, va estrenarse el pas de comedia *Entre gitanos*, també d'en Vallmitjana, de qual obra en fem ressenya en l' secció corresponent.

Després el nen Farreróns y l'ja citats Boquet y senyoreta Duràn, representaren *Aires del Mar*, també del propi Vallmitjana; feren sentir la reialesa d'un drama comprimit, que agradà molt. L' autor en tot els finals va esser cridat diferents vegades.

Va cloure la vetlla la joguina *Niu d' auceliets* de Millà y Sunyer, que també resultà agradable.

Centre Antonomista Català de Sant Gervasi

El dia 2, tingué lloch una lleugera funció teatral, posantse en escena el monòlech d'en Fontova *L'últim grahó*, interpretat ab gran justesa per l'infatigable aficionat senyor Ramón Sala.

Acabà la funció ab la celebrada comedia en un acte del immortal Pitarra: *Cura de moro*, que digué a manca de ensajos, no sortí gaire arredonida, s' bresortint, empero el senyor Cros, que digué el paper de *Ignasi* ab molta naturalitat y bon gust, y aquell senyor que feya el *D. Brauli*, quin nom lamentem no recordar.

El dia 5, posaren en escena *El Magistrat*, sobresortint las senyores Loran, Calado de Sala y els senyors Sala (E.) Boquet (E.) y Capafóns. Els demés secundaren de valent.

El públich que no era molt nombrós, aplaudí satisfet, al final de tots els actes.

La presentació, regular; la direcció, encertada.

Institut de Sant Joseph de Sarrià

Ab una entrada bastant nombrosa tingué efecte el dia de la Candelera l'ultima representació del drama líric en 3 actes y un pròlech *L'Estel de Nazaret*, que fou posat ab tota propietat. El desempenyo en el conjunt va ser comfert, sobresortint els noys Pardó y Amenós y els senyors Ferrer, Carbonells, Sostres y Duran.

Ateneu de Sant Gervasi

Diumenge passat posaren en escena en aquest local la comedia en tres actes *La Casa Tranquila*, y la de un acte *Els Tres Toms*. Tant en l'una com en l'altre el conjunt format per las senyores Cama y Perramon y senyors Puig, pare y fill, Galindo, Francolí y Abril, feren esclatà la rialla al auditori per la bona interpretació de l'obra.

Cafè Puig

Per la novella agrupació «Joventut Artística» se posaren en escena el dia 28 les obres, *Sogres a la graella*, *L'idiota*

del gorch negre y *Una poma per las sed*. Sobresortiren els senyors Quadreny, y Viñas y ajudaren al bon conjunt els senyors Sala, Jorba, (P. y J.) Diaz, Garriga, Pascual, Barcerisas y Sellarés.

Pabelló Tetuà

El dia 2, se representà la pessa *A cal sabaté*, que va proporcionar continuades rialles al auditori. Estigueren bé la senyoreta Fanals y senyors Romano, Murtra y Gaspar.

El diumenge passat, representaren *La sala de rebre*, en la que feren les delícies del públich el senyor Murtra y la senyora Martorell.

Ateneu Radical del Poble sech

En la funció que aquesta entitat va donar en la vetlla del diumenge se representà ab aplauso *La criada nova*, que agradà forsa a la concorencia.

Societat de Jubilació de Vigilants

Davant de un públich, poch atent per cert, se donà el dijous dia 2, una extraordinaria representació del drama d'en Rusiñol, *La Mare*.

Els aficionats que la interpretaren, se veyà que havien estudiat l'obra ab verdadera fé, pero la magnitud de l'obra, dintre de un escenari tant reduït, feu que no's poguessin destacar degudament els personatjes, privant l'efecte a les escenes més culminants y de conjunt.

Ab tot feren bona feyna la senyora Casases, que detallà el paper de protagonista admirablement, especialment en el últim acte; la senyoreta Buxadós, molt simpàtica y estudiosa en la «Modelo.» L' Adell, correcte en dicció. La senyora Llopert, lo mateix que els senyors Roca, Foran, Lopez y Mas, fora de caràcter. En Llop, bé, si aixequés més la veu; en Castellet no se l'luhi com esperabem en un paper tant séu.

Y la senyoreta Adell y els senyors García y Bernat discreetíssims. El decorat nou, era poca cosa. La direcció no passà de regular.

Centre Nacionalista Republicà de Gràcia

La companyia Claramunt el passat diumenge posà en escena la bonica comedia, arreglo de'n Colomer, *La Casa Tranquila*, qual execució va anar regularment per part de les senyores Alentorn y Colóm y notable pels senyors Adrià y Nolla. Els demés secundaren ab fè.

La presentació y direcció, regular.

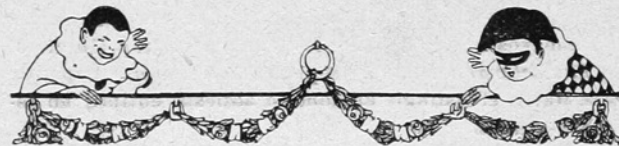
Acadèmia de Sant Lluís Gonzaga (Horta)

El dia de la Candelera, va donarse la segona representació en aquest teatre (sexta de l'obra) de *La vinguda del Messias*. La secció dramàtica del Centre Moral Eularench va agradarnos una vegada més, puigson dignes de elogi els senyors Escutè, Puig, Trulla y Quintana; aquets feren un treball molt ajustat, com també els senyors Casals, Ester, Romagosa, Santaló, Puig el noy Vidal y altres.

La part de la dramàtica d'aquesta Acadèmia que adjunthi representava, també té d'elogiar-se, puig el senyor Bartumeu (Isidre) desempenyà ab l'acert com sempre son confiat paper.

Acertats també ho estigueren els senyors Piqué, Sagol, Ribó, Fàbregas, Torné y Bartuméus. La concorrencia que no era escassa aplaudí de veras als aficionats.

S'ha anunciat una funció a benefici de les families dels pobres naufrechs victimas dels últims temporals del mar.

De nostres Corresponsals

DOLORS MAS

Alayor (Balears).—«Agrupació Monàrquica Menorquina.» El 16 de Janer, la companyia que dirigeix el primer actor Joan Cazorla y de la que 'n forma part la primera actriu Dolores Mas, feu son debut, posant en escena el drama del mestre Guimerà *Maria Rosa*. En Cazorla, en el «Mar-

sal» y la Mas, ab la «*Maria Rosa*», sapigueren atreures al nombrós públich que assistí a gaudir una de les més belles obres de nostre estimat teatre. En varies escenes foren aplaudits calurosament pero al final, al arribar al final, els aplausos es convertiren en sorollosa ovació. També va ser ben rebut el treball del senyor Calvo, en el «*Badori*» y el del senyor Bonet, en el «*Jepa*». Ajudaren ab aplom, la senyoreta Cervera y els senyors Nolla, Cervera y Puigventós, escoltant també aplausos. Per pessa *Lo lit del capità*, que feu riure bastant.

El dia 19, es representà *El cor del poble*, d'Iglesias, agraçant extraordinàriament. Feren una labor conciusada, la Mas en la «*Madrona*» y en Donato en el «*Fidel*», essent admirablement secundats pels senyors Bonet, Calvo, Nolla y Cervera.

Per fi de festa, *Cap y Cua*, que satisfé a tothom.

Dia 20, tarde, funció còmica, composta de la comedia *Lo lit del capità* y el saynet *Cap y Cua* que resultà interessant.

Al vespre, l'estrena d'*El Mistich*, del llorejat Rusñol, revestí el caràcter d'un aconeximent artístich, omplent el teatre una escullida concurrència, que després d'haber saboreijat l'obra de nostre eminent dramaturch y el treball de les actrius Mas, Roca y Cervera y dels actors Cazorla, Bonet, Calvo, Donato, Cervera y Nolla, no pogué menys que aplaudir frenèticament.

L'èxit obtingut per aquesta companyia ha sigut bò, tant en la part de l'orer, com en la metàlica. No cal dir que 'la felicitèem de tot cor.

Badalona.—«Centre de Ntra. Sra. de Montserrat.» El grop dramàtic d'aquest Centre, el prop-passat diumenge a la tarda, ab la cooperació del notable aficionat Joaquim Casas, repetí la funció del dia 22 del mes passat, a benefici dels naufrechs d'aquesta ciutat. L'escullit públich que omplenava la sala d'espectacles aplaudí ab justesa el treball de tots els aficionats, especialment del senyor Casas y de la actriu senyoreta Vallvé.

Pera el dissapte prop-venent la Secció Artística de «Gent Nova» posarà en escena, a benefici també dels naufrechs, en l'espaiós Teatre Espanyol la tragedia del gran Guimerà, *La filla del mar*, dirigida y representant el difícil paper de Pere Martir el distingit aficionat d'aquesta entitat, en Joseph Terradas.

També el «C. de M. F. N. R.» té anunciat per el mateix fi benèfichs, *El Contramestre*, que posarà en escena el prò-

xim diumenge en el mateix Teatre Espanyol, dirigit per el notable aficionat de la casa, en Guardia.

El senyor Jaume Borràs, que va oferir-se, posarà ab els aficionats d'aquest centre, el mateix diumenge, *Sirena y Mestre Olaguer*.

Vich.—«Catalunya Vella.» El dia 2, se posà en escena per primera vegada el drama d'en Pitarrà, *Els Segadors*, lluhinshi en gran manera la senyora Baró, en lo paper de «*Laya*» y la senyoreta Paquita Domènech en lo paper de «*Cornet*».

Els senyors Riera, Anglada, Forcada, Dordal, Matas, Bardalet, Costa, senyor Comella qu'no feren a la perfecció, resultant un bon conjunt.

Cal felicitar al director escènograf senyor Matas pel molt gust que tingué en presentar el decorat.

«Unió Comercial Viciense.» Posaràn en escena, dijous dia 2, el drama d'en Guimerà *Terra baixa*. El senyor Hon, feu un «*Manelich*» molt recomenable. L'obra, en conjunt, resultà molt bè.

Sabadell.—«Teatre Euterpe.» La Agrupació de Prensà hi organisà un festival Artístich, representantsi obres de *genero chico*, y entre elles la comedia de Martí Peydro *La presonera*, que fou molt ben desempenyada pels joves senyors Saló y Tomer, Dita vetllada tingué molta importancia, en pro no la qu'era d'esperar en be de les lletres Catalanes.

«Círcul Tradicionalista.» La secció dramàtica del mateix circol hi reproduhi, *L'estel de Nazaret*.

«Centre Sabadellench.» (Gelats) Si han donat lluides funcions per l'Agrupació Tutau, representant les comedies: *Per pnt*, de Campderrós, *Els tremendos*, d'Asmarats, *Campi qui pugui*, de Piquet y les sarsueles, *La conquesta del papà* de Figuerola y *Un músich de regiment* de Pous. En el desempenyo s'hi lluhiren els joves; Caubé, Farríol, Crusafont Soler, Martí Bruguera, Corominas, Salvà, Gumbau y altres junt ab l'senyora Calvo.

«Acadèmia Catòlica.» Els dijous dia de la Candelera s'hi donaren funcions tarde y nit, representant per l'tarde els quadros, *L'adoració dels pastors*; *L'adoració dels sants Reys* y *Jesús Infant*, y per la nit representaren les obretes, *El Detective Jeph Roch Homs*, de Bonavía y *Embolichs* de Pradell. Distingintsi els senyors Trullàs, Penalva, Altés, Company, Boada, Fontdevila y tots els demés.

Lleyda.—La Companyia Casals-Cazorla, s'ha traslladat al Teatre de Novetats, habentse engroixit l'elench ab els senyors Joseph Morera, Enrich Cinca, Raimond Fuster, Joan Balcells y la senyora Maria Pujol.

S'han representat les obres: *Lo ferrer de tall*, *Gent d'ara*, *La Santa* y *Un Interior*, assolint un èxit franch totes elles, fentne una bona execució la notable parella, Casals-Cazorla, la Villalba, la Casals, la Martí y els actors Salas, Maymir, Ripoll, Aguiló, etc.

Felicitèem a la companyia y als lleydetans.

Masnou.—Ab asistencia del seu autor l'Avell Artís Balaguer; va representarnos la «Companyia Johannus» l'hermosíssima producció *Quan l'amor ha encès la flama*.

En l'execució, feren un treball digne de tota llohança els senyors Johannus y Saladrigas y les senyoretès Persiva Riera y Zamora (M.). Molt be les senyores Guart y Zamora així com els senyors Mestre y Canadell.

En *La Baldirona*, de l'Angel Guimerà, el públich hi rigué y aplaudí el treball dels intèrprets, qu'ademés dels esmentats, foren els senyors Sanchez, Tarés y Sucanats.

Girona.—«Orfeo Geroni.» La secció de aquesta entitat

posaren en escena el dia 2 el drama *Pobre Mare!* y *Embolichs*.

«Centre Moral.» La agrupació d'aquest centre posaren en escena el dia 5 a la tarda, la comedia *L'anima en pena* y *Els dos didots*.

«Teatre Principal.» La companyia que dirigeixen els actors Roura y Furquet, ens varen donar dunes representacions del drama d'en Bataille, *La Verje boja*, el dia 5, una a la tarda, y l'altre a la nit, ab execució dignes de elogi per la bona interpretació que hi donaren els artistes encarregats dels personatjes principals de l'obra.

Igualada.—«Teatre Ateneu Igualadí de la Clase Obrera.» Dia 29 tarde, la companyia Roura-Furquet-Fons, ens repetiren *La Verje boja*, sortint la representació del tot arrodonida molt milló que la primera, ab son plé a vessar; el públich no parà de aplaudir a tots els finals d'acte.

A la nit dita companyia se despedí ab una obra castellana.

Sant Cugat del Vallés.—«Teatre Cervantes.» Ab èxit complert ha comensat a inaugurar ses funcions la fusió de les dos companyies de aficionats «Els tranquils» y «Els nous tranquils» de aquesta Vila.

Les obres escullides foren la pessa *El coro dels ben plantats*, el dramet en un acte *Marina* y la comedia *Un joch nou*.

En *Marina* el director del quadro senyor Sangés, féu un quinquillaire molt acabat en unió de la senyoreta Fortuny, Roch, Canas, Alegret (qui debutaba) Sagalés y Doria, que feren passar una tarda ben distreta a la numerosa concurrencia que omplenaba lo esmentat local.

Desitjariem que la unió fos duradera y que 'ns donguin a coneixe tot el programa de obres modernes que 'ns anunciaren.

Seu de Urgell.—«Institut Obrer.» Diumenge 29, benefici del primer actor y director Ramón Samará. Se posà en escena el drama en tres actes, den Pere Boquet, *Els Masells*; el beneficiat ens va fer un «Juanó» acabat del tot, siguent ovacionat moltes vegades; el senyor Gaspar (Eloy) estigué molt bé en tota l'obra; en Más (Quirse) no decaigué ni un moment, el nen Abuntó (Jaumet) se distingí notablement donant proves de qu'en surtirà un bon actor; el senyor Sansa, Delagua, Oromi Camps y Ritor, treballaren ab bon encert pel bon èxit de l'obra.

Després s'estrenà el monòlech, *Qui sembla vents...*, escrit expresament pel beneficiat per en Primitiu Noró, recitantlo molt bé l'enyor Samará. El beneficiat fou obsequiat ab valiosos presents y forses aplaudiments.

«Casino Principal.» Dia 29, se posà en escena en aquest teatre les pesses *Una juguesca*, y el diàlech *Retrats*. Se distingí com sempre la senyora Pallarés, siguent ben secundada pels aficionats senyors Banús, Orriols, Dalman y Salvat, aquets dos últims debutaren y per sert ho feren bastant bé.

Manresa.—«Teatre Conservatori.» El dia de la Candelera, tinguerem en aquest teatre la companyia del Teatre Romea, la qual ens representà a la tarde, el drama de l'Adrià Gual: *Misteri de dolor* y a la nit *La verje boja*, d'en Bataille. L'obra d'en Gual, fou interpretada magistralment, entusiasmant de tal manera al públich que, esclatant en frenètics y perllongats aplausos obligaren a fer sortir al esmentat autor en cada final dels dos ultims actes. La presentació, rica en detalls. L'obra d'en Bataille, fou un èxit en nostre ciutat. La Emilia Baró, en el paper de «Fanny» hi estigué sublim, colosal, inimitable, arrancant en varis paissatjes del drama estruendosos aplaudiments. La Verdier, també va agradar moltíssim en el paper de

«Duquesa.» La senyoreta Fornés, encarnà maravellosament el difícil paper de «Dianeta» obtenint molts aplausos. La senyoreta Albert, molt acceptable en el seu personatge.

Del sexe lleix, en Carles Capdevila fou l'hèroe dels aplausos. No trovem paraules per elogiar el meritíssim treball d'aquest actor en el personatge «Armaury.»

En Puiggarí, lluhí ses facultats d'artista en el seu paper.

Els demés artistes contribuïren admirablement per fer sortir en conjunt, una interpretació digne del mes alt encomi. La premsa manresana ha tributat a tots els artistes del Romea que dijous passat treballaren en nostre principal teatre, una entusiasta ovació, felicitant a la vegada al senyor Gual per l'èxit obtingut ab la seva obra y per la conferencia que donà al C. N. R. versàn sobre el tema: «L'art català.»

Diumenge, dia 5, va debutar al mateix teatre, la companyia del primer actor senyor Vilallonga, ab les obres *La taca de café* y *Gent d'ara*.

Com sigui que tè temporada anunciada, ja tindrem ocasió de parlarne ab mes extensió que avuy no fem per manca de espay.

«Ateneu Obrer.» A benefici del jove aficionat, en Pere Santolaria, que ha de marxar al servey de les armes, varis dels seus amichs, celebraren una funció, posàn en escena el drama: *El monjo negre*, y *El pronunciament*. Tots obtingueren molts aplausos y d'una manera particular el beneficiat y l'actriu manresana senyora Agnès Puig.

«Joventut Carlista.» El dia 2, representaren: *Els dos sargents francesos* (sense dames) y la pessa: *Un agregat de boigs*, ab molt bona interpretació.

«Patronat Obrer.» En el mateix dia els aficionats de la casa posaren el drama *Els masells* y la pessa *El contrabando*. El drama fou molt ben desempenyat, però la pessa... Mes serietat, joves, mes serietat.

«Joventut Catòlica.» Tres representacions s'han donat ultimament, de l'obra *La rosa de Jericó*, ab magnífica presentació.

Aquesta obra ha sigut dirigida per l'ilustrat jove en Joseph M.ª Vives, qui ha sigut molt felicitat per habernefet sortit un conjunt tant poques vegades vist en nostres centres recreatius y ab obres de tant complicada argumentació y de molta feyna pel director de escena. Rebi també la nostra.

Artés.—«Teatre Artesench» (Café Nou.) Diumenge passat, un estol d'aficionats manresans, dirigits per l'ilustrat jove fill d'aquesta vila, que viu actualment a Manresa, en M. Miravittas; donaren una funció de tarde, representant les obres: *La mala madrastra*, *La samaritana* y la pessa; *La malaltia de moda* y la sarsuela catalana: *El primer galán*.

El públich acceptà aquestes produccions ab molt bon agrado, aplaudint repetides vegades els aficionats senyors, Suadas, Busquets, Masats, Miravittas (Ll.) y a les actrius manresanes senyoretas Piqué (M. y V.) y M. Morató.

El senyor Miravittas, fou molt felicitat per 'ls molts amichs que te en nostre vila.

Sant Vicens de Castellet.—Diumenge, dia 5, varem tenir en aquet poble, dos companyies de drama en el mateix teatre, y les dunes feren funcions benèfiques. Per la tarda varen representar el drama d'en Godo *La Pubilla de Caixas*; per la companyia de aficionats de Manresa, que dirigeix el senyor Santolaria ab cooperació de la senyora Puig; de tots ells podem dir que feren el que pogueren pera quedar bé.

Per la nit, una companyia de Barcelona que dirigeix un tal Eugeni Roca, y sa filla, Pepeta Roca, varen representar *El cor del poble*, a benefici del galán jove Joseph Ventura. A

La Escena Catalana

mes de la mala execució, la direcció donà proves de informalitat, cosa que reprobem, però no'ns vè de nou tractantse d'aquest senyor Roca, que per lo vist es un senyor molt despreocupat (Nota de la Administració de *La Escena*.)

Bellvis.—«La Lira.» El quadro dramàtic d'aquet coliséu, la vetlla del 2 del actual, posà ab tota propietat en escena la obra dramàtica en 4 actes *Lo pès de la culpa*.

En la qual foren dignes d'aplausos els joves Barri y Mir per la poleritut y maestría qu'encaixaren els difícils papers de «Morer y Jordi», essent molt ben secundat per les senyoretas Duch y Solsona y demés joves qu'prengueren part.

Sallent.—«Principal.» El dia 28 del passat, la companyia d'en Ferràn Vilallonga và representarhi la comedia en tres actes, de Ramón Franqueza, *La taca de café*. El dia 29, el drama en 4 actes d'en Joseph Roca y Roca *Mal pare!* lluinshi en totes dues tot el personal de la companyia.

SANT JOAN DE LES ABADESES.—La familia Carbonell, acaba de passar per el molt dolorós trànzit de veure morir a sa virtuosa filla Assumpció, en la flor de la vida (18 anys,) qua tot li somreya, quan comensava a fruir la vida y a fer fruir ses facultats artistiques en la interpretació d'obres escèniques mostrant ser una bona aficionada de gran intuició artistica.

A son enterrament, que tingué lloch el passat dilluns, hi assistí nombrosa consorrença, habentli dedicat ses bones amigues tres coronas ab sentides dedicatories, presents fets pels parents y coneguts.

Descansi en pau la infortunada Assumpció y rebí sa desconsolada familia y bons amichs nostra coral expresió de sincer condol.

Noves

MARGUERIDA XIRGU

Dilluns, uns llampants cartells van notificar al públich el benefici de la Marguerida Xirgu, al al Principal.

Ab aquesta funció se veurà palesament lo molt qu'estima nostre poble a l'eminent actriu, orgull de l'escena catalana, que tant sollicitada es veu per empreses del interior y forasteres.

Pera admirar la seva *Zazà*, dilluns s'omplirà el teatre de Santa Creu, y es de creure aixís ja que a hores d'ara la major part de les localitats s'han despatxat en comptaduria.

Desde dimars, que 's troba entre nosaltres el notable actor Pere Codina, que tant grans recorts deixà en el Teatre Català.

Vé d'Amèrica, d'efectuar una hermosa y profitosa campanya artística, de la qual ja n'hem tingut al corrent a nostres lectors.

Y vé més enamorat que may de les coses de nostre terror, lo que vol dir que no serà gens estrany que, de pas que reposa aquí, ens deixi fruir son treball incomparable, representant produccions de casa... Y no dihem més perquè tenim por de ser indiscrets.

Havent donat una profitosa *tournée* pel camp de Tarragona, ha regresat a nostre ciutat la companyia dramàtica que dirigeix el primer actor Agustí Saumell, la qual la formaben les senyores Aléntorn, Pepeta Valero, Pilar Fernandez, Josefina Cinca y els senyors Munne, Enrich Cinca, Vallmadella y Joaquim Alonso.

Font èxits ab obres catalanes y castellanés han corregut Amposta, Santa Bàrbara, Alcanà, La Senia, Uldecona, Mas de Enverge, Viñaroz, Tortosa, etc.

Les obres que s'han repetit més del nostre repertori, han sigut *Terra baixa*, *L'escorsó*, *Els vells* y *La Santa*.

Un aplauso als benemèrits artistes qu'han portat la poesia a llocs que no'n tasten sinó de quan en quan.

Demà diumenge a la tarde a la Societat «Club Foment» (Correu Vell 5.) tindrà lloch l'estrena de la comedia en dos actes *Amor, Comers y companyia*, arranjada al català per Emili Graells.

També es representarà el dramet de l'Iglesias *Juventut* y abdues obres seràn desempenyades pel quadro Perbellini-Forga.

A Badalona, una de les ciutats més adolorides per les desgracies ocasionades pels últims temporals del mar, preparen grans funcions teatrals, a benefici dels damnificats, celebrantse 'n una dissapte, a les nou de la nit, en el teatre Espanyol. Es posarà en escena *La filla del mar* de 'n Guimerà, qual execució anirà a càrrechde la distingida y estudianta agrupació dramàtica de «Gent Nova», penenthi part el istingit actor en Joseph Terradas.

També el reputat primer actor del Teatre Català en Jaume Borràs fill d'aquesta població, s'ha ofert pera representar *Sirena* y *Mestre Olaguer*.

TAPES PERA LA
ENQUADERNACIÓ
DE
LA ESCENA CATALANA
Com cada any
oferim les tapes especials, al preu de 2'50 pessetes.
TAPES Y ENQUADERNACIÓ, 4 PESSETES.

Setmanari Teatral

PREUS DE SUSCRIPCIO

Un trimestre: 2 pessetes. — Un any: 7'50 pessetes.

NÚMERO SOLT: 15 cèntims.

PAGO A LA BESTRETA

Redacció y Administració: Plassa del Pi, 5.—Barcelona.

Imprempta de LA ESCENA CATALANA, Plassa del Pi, 5.